

III. évfolyam, 102. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - 8 fillér.

Telefon szám 6.

HATÁRŐR

UJVIDÉK
1907 szept. 13, péntek
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferencz József-tér
Kéziratokat nem adunk vissza
Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Mivelődjünk.

Az új iskolaév küszöbén a gyermekek újból benépesítik a tanintézeteket. Elemi iskolák, középiskolák, egyetemek zsufolásig megtelnek. Szüksős falaik alig győzik befogadni a sok jelentkezőt. És főképp az elemi iskolák, amelyeknek látogatása kötelező. Az elemi osztályok elvégzése után a szegényebb ember gyermekei nyomban kilepnek az életbe. Beérik azzal, amit ott tanultak. Pedig milyen kevés az! Különösen most, a mikor a népjogok kiterjesztése napirendre kerül. A megadandó jogok csak úgy boldogíthatják nemzetünket, ha elkövetünk mindent, hogy megadassék a jogokkal együtt az a műveltség, amely okvetlenül szükséges, hogy valaki az ország ügyeinek intézésében áldásosan közreműködhessek.

Igaz, hogy a műveltség alapját az elemi népoktatás veti meg és annak fejlesztése a népműveltség fejlődésének alapfeltétele. De túlbecsüli az intézményt, aki tőle várja azt, hogy a korunk kulturális állapotának megfelelő népműveltséget megteremtse.

Az elemi népiskola alig tehet egyebet, mint hogy az embert ellátja az elemi mivelődési eszközökkel. Mert a gyermek zsenge kora nagy korlátokat szab az életre való ismeretek nyújtásában és az a kevés is, amit a népiskola verejtékes munkával adhat, csakhamar egészen kárba vész, ha megtartásáról és fejlesztéséről valamilyen módon nem gondoskodunk. Tanulságos példa erre Jens L. Christensennek e téren, tanulmányai közben szerzett következő ta-

pasztalata: egy mecklenburgi földmivesmunkásra akadt kint a szántáson, amint éppen azt a darab papírost tanulmányozgatta, amelybe elköltött reggelije volt csomagolva. Megkérdezte tőle, hogy mi az? A munkás hosszabb gondolkodás után egészen komolyan azt felelte, hogy térkép. Szegény alaposan tévedett, mert valami divatlapnak a szabászati melléklete volt. Jens L. Christensen keserűen jegyzi meg, hogy vajon nincsenek-e ilyen felvilágosodottak a hottentották is, vagy ennek az európai béresnek a magasabb kulturája abban áll, hogy kuglizni, szivarozni és sörözni tud?

Ismételve hangsúlyozzuk, hogy nem kicsinyeljük az elemi népiskola nagy szerepét a közműveltség fejlesztése terén, de nem mindennapi tapasztalat-e, hogy évek mulva milyen nehéz feladat még a névalírás is annak, aki az elemi iskolát elhagyva, többé írással, olvasással nem foglalkozik. Hová lehetnek a többi ismeretek?

Ujabb az ismétlődő iskolák igyekeznek ugyan az elemi iskola által vetett alapot megerősíteni és tovább építeni, és kétségbe nem vonható, hogy meglesz az üdvös hatásuk, de ezeknek az iskoláknak az ifjusága is még sokkal éretlenebb, semhogy azokban az ember kiművelése az egész életre kellő befélértéket érhetne.

Igazi népműveltség csak ott fejlődhetik, ahol az érett eszű, felnőtt ember veti magát művelés alá. Bizonyosság erre elsősorban a skandináv népek, különösen a dánok intenzív kulturája. Tanulságos e kultura és áldásainak megismerése.

Ez a kultura ujjmutatás minden általános népműveltségre törekvő nemzetnek. A mi magyar népünket teljesen átható magyar nemzeti műveltség megteremtésében és a nép gazdasági nevelésében is, — hogy a mai nehéz, bonyolódott megélhetési viszonyok között ne csak létét valahogyan biztosítsa, hanem okszerű gazdasági tevékenységgel hazánkból gazdag, erős államot teremtsen, — elsőrangú tényező a felnőttek művelése.

A fővárosban megtörténtek ebben az irányban a kezdeményező lépések. Ideje, hogy a felnőttek oktatásának ügyét a vidéken is felkarolják, s ezzel alapját vessék egy jobb jövőnek.

HIREK.

Személyi hír. Ő méltósága a főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott, ahonnan 1-2 nap mulva tér haza.

Fejedelmi vendégek a Bácskában. Frigyes főherceg szántói birtokán október hóban nagy vadászat lesz. Vilmos német császárt és Alfonz spanyol királyt vendégeikül látja ezen alkalommal a főherceg. Az uralkodók vonaton utaznak Szabadkára és onnan kocsin Hercegszántóra, hoi már javában készülnek a fejedelmi vendégek fogadtatására.

A polgármesterek tanácskozása szeptember hó 16 án Pécsen lesz. A városok fejlődésére vonatkozó üdvös intézkedéseket vitatnak ezen alkalommal. Városunkat Szalay Lajos kir. tanácsos, polgármester és Profuma Béla főjegyző képviseli.

Lejárt pályázat. Az ujvidéki második közjegyzői állásra a pályázat lejárt. Három megyebeli közjegyző is a pályázók között van, hirszerint Zákó István dr zentai, Szeberényi István apatini és Szabó József dr. hódásági. A közjegyzői kamara e hármat jelölte. E jelöltek közül fog egyet a miniszterium kinevezni.

Hazugságok.

— A Határőr eredeti tárcája. —

Írta: Fehér Jenő.

A hunyó nap utolsó sugarait vetette a felkai völgybe. Tulnan, a Tatra orma fölött már lassan kuszott fel a hold halavány tányérja. A fürdőhely esplanadeján vidáman csevegő társaságok verődtek össze. A fiatal-ság kacagva rőtta fel s alá a kavicsos utat, míg a sétányt koszoruzó padokat a korosabb fürdővendégek okkupálták: köhécselő asszonyok, akik az alkonyati fuvalom elől fázósan vonták össze értékes sáljukat és többé-kevésbé nyavalyás öreg urak, akiket meglátszott, hogy nem a fásasztó munka betegek. Itt-ott egy nyalka katonatiszt ödöngött könnyű bluzban, kard nélkül, összes fegyverzete egy vékony lovaglóstör, amelyet mindannyiszor megsuhogtat a levegőben, valahányszor valami szellemességet akar kivágni. Szintelen bókjait udvarias mosolylyal hálálja meg a leánysereg. Ez a kép untatott engem. Egész sulyával

reám szakadt a magán után való vágyakozás, amely — ha meglep — ellenálhatatlan erővel sodor el az emberi társaságtól. Mint a szélvihar a hegyi sziklákat, üz, hajt, kerget mindaddig, amíg körülöttem nincsen egyéb egy pár égbenyuló fánál és fölöttem nincs más, mint a csillagos mennyboltozat.

Sietve tértem le az esplanade kanyargós ösvényén, egyenesen az erdő felé. Mire odaértem, besötétedett, köröskörül mélységes esend volt, csak a tücskök cripeltek bántó egyhangúsággal. Fénybogarak usztak a levegőben.

Jobbfelel pompás nyaraló szegélyezte az országutat. Nem volt valami hatalmas épület. Ellenkezőleg. Inkább egy kedves kis kalitkához, puha, meleg fészekhez hasonlított, afféle buvóhely szerelmes párok részére, akik a boldogságot nem keresik másutt, csak egymás szemében, és nem akarnak hallani egyebet, mint egymásnak gyöngéd suttozását.

Világosbarna, földszintes épület volt, nagy tágas erkélylyel, amely csaknem az országut-ig szögelt ki. Az asztalon kertí lámpa pis-

logott, halvány világosságot terjesztve maga körül. A verandán nem volt senki.

Közvetlenül a villa előtt, de már kint az országuton, magános pad volt, amelyre rávetődött a nyaraló árnyéka. Leültem erre a padra s a mig mohón szívtam magamba a hegyek felől áramló friss levegőt, gyönyörködtem a bühájos est panorámájában. Néztem a homályba vesző hegyek körvonalait, amelyeket derékon vágtak el a ködfoszlányok. A hegyek alján itt-ott kigyulladt valami apró fény, egy darabig imbolygott, reszketett, aztán kialudt.

Álmodozásomból ajtócsapkodás riasztott fel. A zaj a veranda felől jött. Nem láttam senkit, mert háttal ültem a nyaraló felé, de tisztán hallottam, mikor egy öblös férfihang szólt:

— Küldje be a feleségemet!

Röviddel azután ismét ajtócsikorgás, ruhasuhogás, majd néhány pernyi csönd, végül az előbb említett öblös hang szólalt meg ismét:

— Azt hiszem, ma már elég nyugodtak vagyunk mindaketten ahhoz, hogy minden lelki emóció nélkül, kölcsönös szemrehányások

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
ZSEBÓRA
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁT-
SZERÉSZ, VÉSNÖK. Leg-
nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti, olkkokban legdusabb
ohinal ezüst raktár.

Tanító-egyesületi közgyűlés. A „Bács-Bodrogmegyei Tanítóegyesület” közgyűlését végleges megállapodás szerint folyó hó 22-én tartja meg. Az ismerkedési estély, valamint a táncmulatság a „Grand Hotel”-ben lesz. A táncmulatságot hangverseny előzi meg. A műsort jövő számunkban hozzuk. — Mi örömmel üdvözljük a megyei tanítószágot, de hogy igazán jól érezze magát, ahhoz némi előkészület is szükséges, amit egy ember maga el nem végezhet. Tessék azt az egy tagból álló bizottságot tiz-tizenkettőre kiegészíteni, így a siker el nem marad. Azt óhajtjuk, hogy a megye tanítószága jól érezze magát városunkban és ez csak úgy lehet, ha széleskörű és minden irányba kiterjedő intézkedések történnek, amit az egytagú „bizottság” el nem végezhet.

Sikerült fogás. Popovits Braniszlávot, a hirhedt leánykereskedőt, ki bűnös tüzelve miatt Rumán és Mitrovicán már több ízben büntetve volt, éber rendőrségünk elfogta. Popovits 48 éves belgrádi születésű, rovott múltú leánycsábító, ki leginkább az újvidéki leányokra pályázott, hogy ezeket a belgrádi „piacon” értékesítse. Természetesen igérvén a leányoknak eget-földet, paradicsomi életet. Popovits furfangján azonban az újvidéki rendőrség túljárt és éppen mikor legjavában folyt az üzleti „anyag” beszerzése, nyakoncsipte a lelketlen rabszolgakereskedőt. Az 1869. évi 3390. sz. belügymin. rendelet értelmében 200 korona pénzbírságra ítélte. A büntetés teljesítése után a határra kísérteti és Magyarország területéről örök időre száműzi. Ezen intézkedéséről úgy a m. kir. belügyminiszterium, mint a határszéli rendőrségek értesültek.

Hamisított tej. Vajda Mihályné Zsuzsanna asszonyt már jól ismerjük. Nagyon zsiros tejét, hogy gyomrunkat el ne rontsuk, higitotta. Zsuzsa néni gondoskodásáról a rendőrség is tudomást szerzett, de ennek sehogysem izlett ez a tej. Megvizsgálta és a vizet kifogástalan minőségűnek találta. Zsuzsa néni 50 korona lefizetése serkentette, mert e téren — ami a hamisítást illeti — nagy gyakorlata van. A minél nagyobb a vállalat, annál több kiadásal jár. Rendőrségünk is így vélekedik és mi osztjuk nézetét.

Tolvaj háziszolga. Szabó István fehérhajóbeli háziszolga a vele együtt szolgáló cselédség ruházatát alaposan megdézsmálta és midőn már magát teljesen „kiruházta”, akkor megugrott. Rendőrségünk elfogta és más „munderba” bujtatta. Szabó István lelkét még más, sokkal súlyosabb bűn is terheli, mely a vizsgálat során kiderül.

Adó. A folyó évi III. évnegyedben a városi pénztárba adóban befolyt: állami adóban 105.985 57, haddijban 163 58, városi pótlékban 54.705 47, útdobban 5.214 85; összesen tehát 165.969 47 korona.

elkerülésével és teljes higgadsággal beszélhessünk a jövőről. Arról, ami elkerülhetetlen. A minék be kell következnie.

— Az elválásunkról? — vágott közbe egy kellemesen csengő női hang, a melyben könnyed guny rezgett.

— Arról. Azt hiszem, ön is be fogja látni.

— Belátom. Mindent belátok...

— He, — fakadt ki fanyar nevetéssel a férfi — ön azt hiszi, hogy majd akad még egy olyan bolond a föld kerekén, mint én voltam, aki kiemelttem a semmiből, fényvel és pompával vettem körül, teljesítettem minden óhaját... Ez a hála? ... Hogy megcsalt, mint egy... mint egy...

— Kérem... kérem... Ön az imént azt mondta: szemrehányások elkerülésével... Ugye-bár, ugye mondta?

— Oh, nem önnek tesz szemrehányást, csak magamnak.

— Lelki emóció nélkül, ugye-bár, ugye mondta?

— Igen, igen... ön nagyon jól megjegyezte a szavaimat, de nagyon rosszul emlékezik vissza azokra a szavakra, amiket ön mondott egykor.

— Már megint szemrehányás!...

— Oh nem, amint látja, teljesen nyugodt vagyok.

— Nos, tehát?

— Én végeztem.

— Jó, kívánja hogy tüstént távozzam?

Felhívás Bácsbodrog-megye óvónőihez! Ne maradjon felhívásom a pusztában elhangzott szó! Összetartás — az erő! Országunk minden részében élénk mozgalom indult meg, a megyei körök szervezése tárgyában. Csanád és Csongrád megye kisdiednevelői köre már régebb keletű. Békés megye óvónői pedig újabban csoportosultak, egyesültek, közös erővel működtek egy megyei kör létrejöttén, mely egyszerűs mind a „Kisdiednevelők Országos Egyesületének” fiókköre. E szép példa buzdítson bennünket is tetterre! Egyesüljünk mi is! Ne maradjon el egy bácsmegyei óvónő sem ott, hol mindnyájunk érdeke az egyesülést kívánja. Egyesüljünk, hogy az Isten és ember által ránk bízott gyenge csemeték alapnevelését megadó fontos munkálkodásban egymást támogathassuk. Egyesüljünk, hogy módszerünk tökéletesbüljön. E célból tartunk gyakorlati foglalkozásokat, felolvasásokat. Egyesüljünk, hogy közös érdekeinket előmozdíthassuk. Erre ma égetőbben van szükség mint valaha. Csak összetartás! Egy intelligens elemnek érvényesülni kell. Hogy az összetartással mit lehet elérni, mutatja a szociálisták példája. Ebből levonhatjuk a konzekvenciát. Főlöszleges magyarázatokba bocsátkoznom. Tudom, hogy szavaimat megértették mindnyájan. Jöjjetek el kedves kartársaim az e hó 22-én Újvidéken tartandó alakuló gyűlésre, mely a Bácsbodrog megyei általános tanítóegyesület keretében tartatik meg. Kedvezményes hajó és vasuti jegyekről az elnökség gondoskodik. Az elszállásolás részint magánházakban, részint szállodákban kedvezményes árak mellett történik. A szállásra igényt tartók megérkezésük napját és óráját a rendező bizottság elnökénél Gutschn Adolf urnál (Alkotmány-utca 58. sz.) sziveskedjenek bejelenteni. A választmányi és szakosztályi ülések a polg. fiúiskola termében (Uri-utca 7.) tartatnak meg. Az ismerkedési estély szept. hó 22-én a Mayer szállodában, a közebed pedig a lövölde helyiségben tartatik meg. A közebedet a megelőzőleg az egyesület összes tagjai lefényképeztetnek. Fényképvétel nem kötelező. Közebed után kirándulások a köv. helyekre: Kameniczai angolparkhoz, Pétervárad várbá, Selyemyárbá, Sándortelepre, Lövöldebe stb. Szeptember 22-én este a vendégek tiszteletére Újvidék intelligenciájának közreműködésével az „Eötvös-alap” internátusában létesítendő „Gräff Nikáz”-féle szoba alapítvány javára a Mayer szállodában táncszal egybekötött hangverseny lesz. Kedves bácsmegyei kartársak! Isten hozzon benneteket körünkbe! Újvidék, 1907. szept. 10-én. A vizontlátásig kartársi üdvözléssel Vargáné Stengl Eleonóra, újvidéki óvónő.

Szaktanfolyami záróvizsgálat. A szabók szaktanfolyamának záróvizsgálata f. h. 5 megtartott, melyen Vikár Béla keresk. miniszt. szakellenőr elnököl. Perjésy László szegedi

— Nem, nem sürgetem. Kertülni kívánom a feltűnést. Én holnap a fővárosba utazom és egy hét múlva visszajövök ide... Akkorára ön... már... nem lesz itt... Érti?

— Értem.

— Van még valami kívánsága?

— Van, — mondá a nő —. Emlékeztetni akarom arra, hogy önnel egyidőben megkérte a kezemet Saskőy Sándor is, aki szintén fényvel és pompával vett volna körül. Kikoszartam őt és őnt választottam...

— Hogy megcsaljon egy harmadikkal, — szolt keserűen a férfihang.

— Csak azt akartam bebizonyítani önnek — folytató a nő — hogy nem voltam rávalva éppen az ön nagylelkűségére. Más is elvett volna. A házat egyébként holnap elhagyom.

Mindaketten felkeltek. E pillanatban ismét megnyilt az ajtó. A cseléd lehetett.

— Mit akar?

— Nagyságos ur kérem, egy ur van odakint és kérdezteti, hogy bejöhet-e. Itt a névjegy!

A férfi vontatottan: Saskőy Sándor.

Az asszony: Elfogadjuk?

— Nem tehetünk egyebet, de... a látzatot... legalább... meg kell őriznünk...

— Természetesen...

— Mondja meg, hogy szivesen látjuk!

Röviddel ezután új hang vegyült a társal-

keresk. és iparkamrai titkár is részt vett. Az újvidéki iparhatóságot ifj. Zambauer Ágoston r. alkapitány képviselte. A vizsgálat befejezése után Perjésy iparkamarai titkár kiosztotta a diszokleveleket és egyuttal jelezte, hogy a kereskedelemügyi miniszterium a tél folyamán ismét létesít hasonló tanfolyamot. A jelenlevők éljenzéssel tudomásul vették e kijelentést. Vikár Béla megköszöni a hatóság támogatását és Zorkoczy Lajos polg. iskolai igazgatónak mond köszönetet a tornaterem díjmentes átengedéseért. Pekló Béla, iparkamarai kültag az iparosok nevében úgy a kormányynak, mint a szegedi iparkamarának mond köszönetet a tanfolyam engedélyezése és támogatásáért. Beleszlin Athanáz vándortanító dicséretet érdemel buzgó működéseért, ki meleg szavakban bucsuzott tanítványaitól. Ezek 21-én voltak, kikből 4 kimaradt. Vizsgálatot tettek: Krendics Vász, Baumann Ferenc, Dungserszky Lázár, Sigmund János, Gruics Péter, Lyubinkovics Joca, idt. Weisz Rezső, Davidovác Radiszlav, Raszveiler András, ifj. Weisz Rezső, Csávits Gruja, Zsivánov István, Nagy Mihály, Pavlica Milán, Herzog Ferenc, Weisz Antal és Lotterhof József.

Az új cseléd-törvény. Az új cseléd-törvény éltebeléptetéséről szóló rendeletet most küldte meg a földmivvelésügyi miniszter a vármegyéknek és városunk polgármesterének. — Eszerint az új törvény november 1-én lép életbe. Azért e napon, mert tudvalevőleg a Mindenszentek napja a leggyakoribb cselédváltás ideje. Addig tehát az eljáró hatóságoknak módjuk lesz úgy a gazdákat, mint a cselédeket figyelmeztetni, hogy idejében váltsák ki cselédkönyvüket. Nov. 1-én tul egy gazda se fogadhat fel cselédet, akinek cselédkönyve, vagy az azt pótló igazoló írása nincs. De a miniszter a legegyszerűbb módon lehetővé óhajtja tenni, hogy minden jelentkező cseléd azon előjárásnál megkapja a cselédkönyvét, ahol egy évig lakott. Ha az előjáróság nem ismerne, két azonossági tanuval kell jelentkeznie. A cselédkönyvet ingyen állítják ki részére, csak a cselédkönyv bélyegét, 30 fillért, fizeti a cseléd. Minden cselédkönyvben helyet foglal a törvény és ezzel a legalkalmasabb módja meg van adva annak, hogy a cseléd az ő törvényeit megismerje.

Anyakönyvi kimutatás. Szeptember hó 1—10-éig született: 16 fiú és 9 leány. A halottak száma: 23; tehát csak két lélek a gyarapodás. Házasság kötött: 12, eljegyzés 14 volt.

A tűzoltás. A győri nagytűzvész, melynek 8 ember esett áldozatul, arra serkent bennünket, hogy tűzoltóságunkat erélyesen figyelmeztessük: gondoskodjék állandóan mindenről, nehogy veszélyidejében úgy buzgólkodjék, mint győri kartársai. Egyenesen az ottani tűzoltóság kapkodásának, hiányos, rozoga felsze-

gásba, a mely a legszivesebb modorba csapott át.

— Legyen szives édesem, — szolt a férj — három teritékről gondoskodni. Mert Saskőy barátunkat nem eresztjük ám el!

— Oh, a világért se!

Megindult a beszéd árja. Saskőy elbeszélte mit csinált, hol, merre járt az utolsó két év alatt.

— Önök ketten ezalatt persze gerlicék módjára turbékolnak itthon?

— Oh, mi egészen visszavonultan éltlük — mondá az asszony. Az én uram nem szereti a zajos társaságot. Ugy-e édes fiam?

— Ugy van, drágám.

— Mondja csak Saskőy, — szolt újból az asszony — maga még mindig nem akar megházasodni?

— Még nem találtam rá az igazira, — felelte a vendég, — de azt hiszem, most rátaláltam a helyes utra, amely az igazihoz fog vezetni. Különben is a példa vonz. Az önök boldogságát látva, a nősülési kedvem megtízszereződött.

Tíz óra felé járhatott az idő, amikor Saskőy bucsuzni kezdett. A kertajtóig kísérték.

Amikor visszatértek a verandára, néhány pillanatig csönd volt. Végül a férfi szolt meg s a hangja a szokottnál édesebb volt:

— Oh, tehát holnap elhagyja a házamat! Utána ajtócsapkodás.

Néhány perc múlva a veranda sötét volt...

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatruházat az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben,) megtekinteni, ahol is az összes szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

relésének tulajdonítják a bajt, mert az emberáldozatokért, ugyszintén a gőzmalom elpusztulásáért elsősorban a tűzoltóság felelős, amely oly silány, hogy még az utolsó kis városnak is szégyenére válnék. Kapkodtak, fecskendőkjék elégett, de még a vizeslajtjuk is, mentőponyvájuk elszakadt, hosszú létrájuk eltört... Gyönyörű állapotok! Szigoruan meg kell a tűzoltáshoz szükséges szereket vizsgálni. Tanítani, oktadni kell a tűzoltókat, nehogy eszeveszetten rohanjanak a szerencsétlenségbe. Ezzel csak kárt tesznek és főleg a veszélybe jutott embereken segíteni nem tudnak. Az emberélet pedig van olyan fontos mint az állaté. Résen legyünk! Vigyázzunk és okuljunk!

Kinevezés. Balla Emil dr. ujvidéki ügyvéd csáktornyai közjegyzővé kineveztetett.

Fegyházviselt ember. Hires legény volt negyven évvel ezelőtt Turcsányi Illés; ma megtört aggyastyan. Az akkori Bácskanak rettegett betyárja. Gyilkosság miatt elfogták és élethossziglani fegyházra ítélték. Jó magaviselete 40 év után megadta neki a szabadságot. Ma már otthon van Szabadkán és 84 éves öreg anyja mellett meséli a régi betyár-romantikát és az illavai fegyházi életet. Hosszú raboskodása alatt megtanulta a szabóságot, később szemei elgyengültek és betegapó lett; ezután a konyhába került, hol a főszakácsmesterségig felvitte és mint ilyent bocsájtották el.

Vásárok lesznek: Szenttamáson: szeptember 15, 16. Nagykikindán szeptember 12, 13, 14, és 15. Mindennemű állat felhajtható.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Medvetzky Imre dr.

6545. sz.

tkv. 1907.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Stein Márton* bácsföldvári lakos végrehajthatónak *Vászin Zsivánné* született Petrovcsanin Darinka csurogi lakos végrehajtást szenvedett ellen 370 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi bíróságnak, s a titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a csurogi 2205. számú telekkönyvi betétben az A. I. l. sor 6139/1. hr. szám alatt felvett 11 hold 1358 négyszögöl területű Sztatina dülöbéli szántónak *Vászin Zsivánné* született Petrovcsanin Darinkát illető $\frac{1}{2}$ részre 914 korona becsáron és az ugyanazon betétben a fentnevezett és *Vászin Zsiván* (nős, Mátity Saroltával) nevével felvett az A. 2. sor 6140. hrszámú 2 hold 1215 négyszögöl rét a Sztatina-dülöbén a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 18 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1907. évi szeptember hó 30. napjának délutáni 3 órája Csurog községéhez kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A vevő köteles az árverési vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerejétől számítva 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. évi május hó 21-én.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

1131. szám.

végrh. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1905. évi 13396/P. számú végzése következtében *Zikmund és társa* javára *Gyurgyevits Lázár* ellen 2100 K s jár. erejéig 1905. évi december hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3308 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 cséplőgép-mozdony, 1 cséplő-szekrény ponyvával, 1 tizedmérleg, 15 mm. buza, 5 mm. zab, 1 szecs-kavágó, 1 szélrosta, 1 tehén, 1 üsző, 3 ló, 2 kocsi, 6 párna és 1 kazal buzaszalma nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1905. évi V. 572/4. számú végzése folytán 2100 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 1. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 10 kor. 32 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, *végrehajtás-szenvedő lakásán Mozsoron leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül* kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titel, 1907. évi aug. hó 29. napján.

Rex,

kir. bir. végrehajtó.

1130. szám.

végrh. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907. évi 11813/P. számú végzése következtében *Dr. Kovács Bódog* ujvidéki ügyvéd által képviselt *ujvidéki kereskedők és iparosok hiteltétele mint szövetkezeti cég javára Jankovics Vlada s társai* ellen 800 kor. s jár. erejéig 1907. évi július hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3256 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ágyneműk, lovak, szélrost, kocsik, szecs-kavágó, szobabutorok, 2 varrógép, 1 csikó, 1 aratógép, 1 tizedmérleg, ökrök, 1 tehén, és kukoricamorzsoló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1907. évi V. 725/4. számú végzése folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1907. július hó 5. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 135 korona 69 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, *Jankovics Vlada, Kolarics Ácza, Mindics Mladen* vejr. szenvedők lakásán *Duna-Gárdonyon leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 13-ik napjának délutáni 4 órája határidőül* kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen, 1907. évi szeptember hó 8. napján.

Rex,

kie. bir. végrehajtó.

1318. szám.

végrh. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907. évi 11373/P. számú végzése következtében *Meszlény Fülöp* ujvidéki ügyvéd által képviselt az ujvidéki kereskedők és iparosok hitelintézete javára, *Zsivanev Voin* és társai ellen 2140 K. s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 9405 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 5 drb. ló, 4 ökör, 2 asztal, 3 asztal zab, szobabutorok, ágyneműk, konyha-edények, 1 kerékpár, 2 kocsi, 1 varrógép, 1 bőrlülés, 1 csikó, 5 mm. árpa és 2 sertés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1907. évi V. 738/1 számú végzése folytán 2140 korona tőkekövetelés, ennek 1901. évi június hó 3. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 220 kor. 73 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, *Zsivanev Voin, Zsivanev Velykó, Csurscsits Sándor* tündéresi lakosoknál leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtti $\frac{1}{2}$ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107., 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Titelen, 1907. évi szeptember hó 7. napján.

Rex,

kir. bir. végrehajtó.

APRÓHIRDETÉS.

CHRYSANTIM.

Immár számtalanszor újra olvasva édes soraidat, végtelenül jól eső érzéssel vettem a sorok közül kiolvasható meleg érdeklődésedet, mellyel jóakarátú, majdnem mamai gondoskodással érdeklődöl minden pillanatom iránt. Ehhez néked jogod van, én pedig legkedvesebb kötelességemnek tartom életemet úgy rendezni be, hogy Te meg légy velem elégedve. Olyan jó fiú lettem, hogy barátaim, a vendéglősök, kávéházak és trafikok tulajdonosai kétségbeesésükben zokognak. A sok szellemi munkától lélekbentestben — inkább azonban ez utóbbiban — már feltűnően gyarapodom. Minden világi örömről lemondtam, stb. stb. . . . Ugy élek, mint bármely jóra való családapa.

Már hallom édes Chrysantim, amin: Te mindenre azt feleled: „Hiszi a pici.” No de az a fő, hogy a szerelmemben higgyél és abban, hogy nagyon, de nagyon sokat gondolkodok reád.

Megjegyzem, hogyha most tovább folytatnám e hirdetést, a köztünk levő 200 kilométernyi távolságra gondolva, e tréfás hangcsúfos pityergésbe fulladna. Különben jó mulatást az előttem ismeretlen „lumpolásokhoz”. Irjál sokat őszintén és bizalmasan. Jó barát-nédnak hálásan csókolom kezeit.

Keresünk egy fiút

a lapkihordáshoz. Azonnali belépés.

A kiadóhivatal.

Ház eladó.

Ujvidék, Epres-utca 42. sz. a. ház, mely 4 nagy szoba, konyha, pince, faskamrák és mellékhelyiségekből áll, nagy kerttel és beültetett szőlővel szabad kézből eladó. A ház teljes jó karban van.

Fehér György

3-3 vendéglős, Epres-utca 37.

Szőllőkert Ribnyákon

mintegy 2 $\frac{1}{2}$ hold területű 5 éves ültetvény remek szép

nyári lakkal,

mely teljesen és új bútortal van berendezve, az összes pinceberendezéssel együtt a tulajdonos betegsége és elutazása miatt szabad kézből eladó.

Szivességből felvilágosítást ad

Teubner János,

3-3. Ujvidék, Uri-utca 19.

Hirdetmény.

➡ Őszi és téli ruhák, ➡

Angol és francia toilettek,

Ujjasok, női köpenyek, konfekciók

és menyasszonyi kelengyék.

MAISON BRESSLAUER

női konfekciós termében készíttetnek a legolcsóbb, legfinomabb és legegészségesebb kivitelben.

10-5. Ujvidék, Duna-utca 22.

ZONGORA

nagyon jó állapotban, olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Schwarz József

4-4. Haltér 12.

Haleladás.

A Fehértó ez idei őszi lehalászásánál körülbelül 500 q. nemes ponty 1-1 $\frac{1}{2}$ kg. darabsúlyban és cirka 50 q. stüllő kerül eladásra.

A Fehértó közvetlen a hajózható Bega folyó mellett fekszik.

Közelebbi felvilágosítást ad és az ajánlatokat elfogadja f. évi szeptember hó 25-ig.

gróf Harnoncourt Félix

központi intézősége

3-3 Écska (Torontál megye).

ROTMILLER MIKSA

tánczintézete,

az Erzsébet szálloda nagy tánctermében

Tánciskola megnyitás szombat

f. hó 14-én.

Táncoktatás a legdivatosabb irányban, Gentry-boston oktatás privát csoportok részére is.

3-3 Lakás Petőfi-utca 5. szám.

Az ujonnan
berendezett

MAYER

SZÁLLÓ

KÁVÉHÁZA

és

ÉTTERME

már megnyilt.

Répa-Mag óvári, obendorfi

óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland-china

Magyar-bikák

kan-malacok, Pekingi gácsérok. Lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi intézősége. u. p. Koneza.

Uj boroshordókat

ajánl 25 litertől fölfelé

WACHTL IMRE

kádár, okleveles szőlő- és pincekezelő.

Ujvidék Fetőfi-utca 8. sz.

15-13. saját házában.

ROSENBERG-féle

tánciskola - megnyitás!

Ván szerencsém tudomására hozni a mélyen tisztelt családoknak és tanulóknak, hogy hétfőn, szeptember hó 16-án az ujonnan épült Winkle-féle palota nagytermében

tánciskolámat

megnyitom, hol is az igen tisztelt tanítványok az összes új és most divatos táncokat fogják elsajátítani.

Tanítás este fél 9 órától fél 11 óráig.

Tanulók felvétetnek a tánciskolában.

Tandij az egész táncanfolyamra 8 kor., ismétlőknek 4 korona. Bemenet az udvarban jobbra.

A táncteremben a dohányzás, valamint a sétabottal való megjelenés tilos

A t. tanulók felkértenek, a tandij felét előre lefizetni.

Tisztelettel

Rosenberg Ármin,

okl. tánctanító.

3-3

SCHWARZ JÓZSEF

saját termelésű szerémi hegyi borai zárt palackokban és 56 liternél nagyobb hordókban a következő áron kerülnek eladásra:

Palackborok árai:

adóval együtt:

Prima fehérbor	3 éves	literként	K 0.70
" schiller	3 "	"	" 0.70
" rizling	3 "	"	" 0.80
" furmint (mozeli)	3 "	"	" 1.-

A borok árai hordókban:

adózatlanul:

Prima fehérbor	3 éves	100 literenként	K 50.-
" schiller	3 "	"	" 50.-
" rizling	3 "	"	" 60.-
" furmint (mozeli)	3 "	"	" 70.-

Rendelések *Schwarz Testvérek* irodájában, *Haltér 12. sz.* és *Futaki-utca 46. sz.* alatt a pincemesternél is eszközölhetők, ki azokat naponta bérmentve házhoz szállítja.

Fiatalabb évfolyamu borokról, hordókban való vételnél szívesen szolgálok legjutányosabb árjegyzéssel.

TAKÁCS-féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer makacs gyomorhajók-nal, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használatát által éri el, ára 90 fillér. — Kik sömörhajban szenvednek, azok használják a

FOLYÉKONY ECETSZAPPANT,

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K 1.20

Takács István „Mátyás Király” gyógytár

GINKOTA. (Budapest mellett).

54. 16-5

AUTOMOBIL

elsőrendű párisi gyártmány, 16 lóerejű, 4 cylinder, 5 ülés, oldaltbeszálló karosséria, kitűnő állapotban jutányosan eladó.

Bővebbet:

Lichtschein Mártonnál

UJVIDÉKEN.

➡ Ugyanott a kocsit is megtekinthető! ➡

3-1